

Seat No. : _____

FA-139

February-2025

M.Ed., Sem.-I

A-001 : Education

(Fundamentals of Research in Education)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

વિભાગ – 1

1. નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર 750 શબ્દોમાં લખો : (કોઈપણ બે) 20
 - (1) સંશોધનમાં સમાજશાસ્ત્ર અને મનોવિજ્ઞાનનાં મહત્ત્વ અંગે જણાવો.
 - (2) શૈક્ષણિક સંશોધન એટલે શું ? તેના પ્રકારો વિશે જણાવો.
 - (3) જ્ઞાનના સ્ત્રોતો વિશે વિગતવાર ચર્ચા કરો.

2. (A) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર 125 શબ્દોમાં લખો : (કોઈપણ બે) 10
 - (1) વૈજ્ઞાનિક સંશોધનનાં લક્ષણો વિશે ચર્ચા કરો.
 - (2) વિદ્યાશાખા એટલે શું ? બહુવિદ્યાશાખાકીય અભિગમ વિશે ટૂંકમાં જણાવો.
 - (3) શૈક્ષણિક સંશોધનના ક્ષેત્ર અને મર્યાદાઓ વિશે વિગતવાર ચર્ચા કરો.

2. (B) નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર લખો : 5
 - (1) શૈક્ષણિક સંશોધનનાં હેતુઓનું મહત્ત્વ જણાવો.
 - (2) ક્રિયાત્મક સંશોધનનાં પ્રણેતા જણાવો.
 - (3) બિનસંભાવ્ય નિદર્શ પદ્ધતિમાં કઈ-કઈ પદ્ધતિઓનો સમાવેશ થાય છે ?
 - (4) જ્ઞાન અને માહિતી વચ્ચેનો ભેદ સ્પષ્ટ કરો.
 - (5) સંશોધન ઉપકરણના પ્રકારો જણાવો.

વિભાગ – 2

3. નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર 750 શબ્દોમાં લખો : (કોઈપણ બે) 20
- (1) લાયબ્રેરીની ઉપયોગિતાના સૂચનોની ચર્ચા કરો.
 - (2) સંદર્ભ સાહિત્યની સમીક્ષાનાં હેતુઓ વિશે ચર્ચા કરો.
 - (3) સંશોધન સમસ્યાની પસંદગીના માપદંડો અંગે જણાવો.
4. (A) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર 125 શબ્દોમાં લખો : (કોઈપણ બે) 10
- (1) સંદર્ભ સાહિત્યની સમીક્ષાના સિદ્ધાંતો જણાવો.
 - (2) માહિતીના ક્ષેત્રોની ચર્ચા કરો.
 - (3) સંશોધન ક્ષેત્રમાં કયા-કયા ક્ષેત્રોનો સમાવેશ થાય છે ? તેમાંથી કોઈપણ બે ક્ષેત્ર અંગે વિગતવાર ચર્ચા કરો.
4. (B) નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર લખો : 5
- (1) કોઈપણ એક શૈક્ષણિક સંશોધન સમસ્યા તૈયાર કરો અને પરતંત્ર ચલ જણાવો.
 - (2) સંદર્ભ સાહિત્યની સમીક્ષાની જરૂરિયાતના કારણો આપો.
 - (3) વૈજ્ઞાનિક શૈક્ષણિક સંશોધનમાં ક્રિયાત્મક વ્યાખ્યાનું એક મહત્ત્વ જણાવો.
 - (4) APAનું પૂરું નામ આપો.
 - (5) ચલના બે પ્રકારો જણાવો.
-

Seat No. : _____

FA-139
February-2025
M.Ed., Sem.-I
A-001 : Education
(Fundamentals of Research in Education)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

SECTION – 1

1. Answer any **two** out of **three** from the following questions, write each answer in about **750** words : **20**
- (1) Explain the importance of Sociology and Psychology in Research.
 - (2) What is Educational Research ? Explain about types of Educational Research.
 - (3) Discuss about the sources of knowledge in detail.
2. (A) Answer any **two** out of **three** from the following questions, write each answer in about **125** words : **10**
- (1) Discuss about characteristics of scientific research.
 - (2) What is Discipline ? Explain Multidisciplinary Approach in brief.
 - (3) Discuss research scope and limitations of Educational Research in detail.
2. (B) Answer the following questions in short : **5**
- (1) State importance of objectives in Educational Research.
 - (2) Write the name of founder of action research.
 - (3) Which kinds of methods are included in non-probability sampling method ?
 - (4) Clarify the difference between the knowledge and information.
 - (5) Give the types of research tools.

SECTION – 2

3. Answer any **two** out of **three** from the following questions, write each answer in about **750** words : **20**
- (1) Discuss about instructional importance of library.
 - (2) Discuss about objectives of review of related literature.
 - (3) State about criteria of selection of research problem.
4. (A) Answer any **two** out of **three** from the following questions, write each answer in about **125** words : **10**
- (1) State the principles of review of related literature.
 - (2) Discuss about areas of information.
 - (3) Which areas are included in research area ? Discuss any two research area in detail.
4. (B) Answer the following questions in short : **5**
- (1) Frame any one problem of educational research and state dependent variable.
 - (2) What are the reasons for requirement of review of related literature ?
 - (3) State one importance of functional definition in scientific educational research.
 - (4) Give the full name of APA.
 - (5) Explain two types of variable.
-